

Lekcja 5

29 lipca

POZIOME ODKUPIENIE- KRZYŻ I KOŚCIÓŁ

Część I: Przegląd

Tekst przewodni: Ef 2,13-14.

Zakres studium: Ef 2,11-22; Rz 3,31; 7,12; Iz 52,7; 57,19; J 14,27; 1 Kor 3,9-17.

Wprowadzenie: W Ef 2,1-10 Paweł przedstawia niesamowicie piękny i budujący obraz działania Boga dla zbawienia człowieka. Być zbawionym to być powołanym przez Chrystusa, wskrzeszonym z Chrystusem, posadzonym w okręgach niebieskich z Chrystusem i wywyższonym z Chrystusem. Podobny opis zazwyczaj odnosiło do Żydów, którzy gorliwie czekali na swojego Mesjasza-Zbawiciela. Według żydowskiej interpretacji, Mesjasz miał zbawić i wywyższyc Żydów, a upokorzyć i wygubić pogan. Jednak te wzniosłe wyrażenia opisujące zbawienie Żydów Paweł stosuje do pogan!

Z drugiej strony, musimy zauważyć, że Paweł nie twierdzi, iż teraz poganie są zbawieni dlatego, że są poganami, ani że Żydzi są zbawieni, bo są Żydami. Żydzi, którzy byli „bliscy” Bogu (Ef 2,13), mogli wieść tak samo życie „bez Boga na świecie” (Ef 2,12), jak poganie (Ef 2,1-10; Rz 2,17-26). Paganie nie powinni zapominać, jakie życie wiedli, zanim poznali i przyjęli Chrystusa. Tak więc obie grupy są zbawione z łaski Bożej ukazanej w Chrystusie Jezusie ukrzyżowanym. Zarówno Żydzi jak i poganie są zbawieni jedynie w Chrystusie. Z drugiej strony, Paweł podkreśla fakt, iż wiedza o zbawieniu została przekazana za pośrednictwem Żydów (Ef 2,12; zob. także Rz 9,4-5; J 4,22). „Bóg wybrał Hebrajczyków jako swoich reprezentantów na Ziemi. (...) Powierzył im Boskie zapowiedzi, a (...) Mesjasz przyszedł na świat jako (...) Żyd (Rz 9,4-5)” (*Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 5, s. 940).

Tematy lekcji

1. Chrystus Jezus zbawia zarówno Żydów jak i pogan, choć Bóg najpierw powołał Żydów do misji głoszenia Jego zbawienia światu.
2. Zbawienie oferowane wszystkim przez Pana Jezusa jest powszechne, gdyż On umarł na krzyżu zapewniając zbawienie każdemu, kto wierzy w Niego (J 3,16), a zatem mur podziału między Żydami a poganami został zburzony.
3. Jezus Chrystus nie tylko zburzył mur między Żydami a poganami, ale także tworzy nową rzeczywistość, nową świątynię Boga - Kościół, w którym zarówno Żydzi jak i poganie jednakowo i razem tworzą społeczność wierzących.

Część II: Komentarz

Zburzenie muru

Niektórzy chrześcijanie błędnie rozumują, że w Ef 2,16 Paweł mówi o zawarciu pokoju między Żydami i poganami przez obalenie prawa Mojżeszowego. Chrześcijanie ci postrzegają *Stary Testament* i prawo Boże jako

zbędne w chrześcijaństwie. Jednak pogląd ten zupełnie rozmija się z teologią Pawła i jest daleki od tego, co Paweł napisał w *Liście do Efezjan*.

Trzeba tu podkreślić dwa ważne spostrzeżenia. Po pierwsze, bezpośredni kontekst Ef 2,16 wskazuje, że poganie, którzy pragnęli przyłączyć się do ludu Bożego, natrafiali na mur, który im to uniemożliwiał. Ten mur podziału był tragedią, gdyż Bóg powołał Izraelitów, obdarzył ich łaską i dał im misję głoszenia Jego łaski światu. Jednak Izraelici pomylili swoje powołanie do doświadczenia świętości, a łaskę zamienili w pretekst do izolacjonizmu i elitaryzmu. Wskutek tego w znacznym, stopniu nie wypełnili misji danej im przez Boga.

Niektórzy identyfikują problem wrogości opisany tutaj jako generowany wyłącznie przez Żydów, którzy odmawiali poganom przystępu do Boga. Wniosek mający wynikać z takiego poglądu jest taki, iż rozwiązaniem problemu mogło być po prostu obalenie żydowskiego prawa przez Jezusa i ustanowienie nowej religii. Niewątpliwie istniała istotna wrogość Żydów wobec pogan. Jednak *Stary Testament* świadczy także o niechęci i wrogości ludów starożytnego świata wobec Izraela i Judy.

Jednak Paweł nie angażuje się tu w projekt tradycyjnego międzynarodowego procesu pojednania dwóch grup w oparciu o identyfikację ich wspólnych cech i obustronny kompromis, polityczne decyzje i wzajemną tolerancję. Owszem, Paweł przyznaje, że zarówno Żydzi jak i poganie są winni, ale nie twierdzi, że problem tych dwóch grup polega na wzajemnej wrogości czy braku zdolności współistnienia w świecie. W kontekście Ef 2,14 Paweł mówi, że chrześcijanie pogańskiego pochodzenia w Efezie byli „umarli w grzechach” nie z powodu Żydów, ale z powodu ulegania grzesznej naturze i szatanowi, gdyż byli aroganccy i sądzili, że wiedzą lepiej, jak się zbawić (Ef 2,1-3; zob. także Rz 1,21-32).

Z drugiej strony, problem Żydów nie polegał na tym, że byli uciskani i atakowani przez pogan. Bóg obiecał im ochronę pod warunkiem, że w pełni Mu zaufają. Problem Żydów nie polegał także na tym, że obietnice, przymierza, prawa i rytuały ustanowione przez Boga zostały dane Żydom, a nie poganom. Żydzi nie stali się wrogami pogan z nakazu Boga. Problem wrogości między Żydami i poganami leżał w czymś innym.

Paweł twierdzi, że problem tej wzajemnej wrogości wynikał z faktu, iż jedni i drudzy zgrzeszyli i zbuntowali się przeciwko Bogu (Rz 3,9-19). Podczas gdy droga pogan do zbawienia zawsze wiodła przez uczynki (a przynajmniej oni tak sądzili), Żydzi otrzymali objawienie Bożego zbawienia z łaski. Jednak w czasach Jezusa granica między Żydami i poganami nie przebiegała między łaską (Żydzi) a uczynkami (poganie), ale wyznaczał ją spór o to, czyje uczynki prowadzą do zbawienia. Podczas gdy poganie sądzili, że ich heroiczna inicjatywa, dokonania i styl życia stawiają ich na drodze do zbawienia ludzkości, Żydzi uważali, że to oni krocą drogą zbawienia - ich zbawienia - gdyż przez ścisłe przestrzeganie przepisów wypełniają nadane im przez Boga prawo (Rz 9,31-32; 10,3).

Tak więc nieprzyjaźń była powierzchowna i sztuczna. W gruncie rzeczy zarówno Żydzi jak i poganie byli w tej samej sytuacji - jako grzeszni buntownicy przeciwni łasce Bożej (Rz 1,21; 2,4-5) jedni i drudzy twierdzili, że osiągają zbawienie przez uczynki. Żydzi i poganie spierali się o religię uczynków. Krótko mówiąc, religia żydowska stała się z natury pogańska i dlatego Jezus upominał Żydów, iż popadli w legalizm i błędnie interpretują *Pismo Święte* (Mt 23), a w końcu zapowiedział im: „Oto wam dom wasz pusty zostanie” (Mt 23,38).

Bóg powołał Izraelitów, by byli dla świata powiernikami i nauczycielami religii łaski. To powołanie łaski i do łaski było tożsamością i misją Izraela. Dlatego Paweł walczył usilnie o zachowanie łaski jako jedyne

fundamentu chrześcijaństwa. Jego *List do Galatów* (pogan) i *List do Hebrajczyków* (Żydów) są usilnym wezwaniem skierowanym do chrześcijan, by nie podążali za największym błędem Izraela.

Po drugie, co wynika z pierwszego, według Pawła rozwiązaniem tego najważniejszego problemu nie były negocjacje społeczne czy polityczne, w ramach których należałoby częściowo albo zupełnie odrzucić prawo starotestamentowe, by uczynić miejsce dla pojednania pogan i Żydów. Paweł wezwał obie grupy do porzucenia ich tradycyjnych stanowisk w kwestii polegania na uczynkach oraz do przyjęcia łaski Bożej w Chrystusie Jezusie. Kiedy każda z tych grup przyjmie łaskę Bożą ku pojednaniu z Bogiem, obie znajdą się w tej samej zjednoczonej sferze królestwa Bożego. Okażą się częściami tego samego ludu Bożego - poddanymi tego samego królestwa i uczestnikami tej samej rodziny (Ef 2,19), Kościoła.

Tak więc poziome pojednanie Żydów i pogan zależy przede wszystkim od ich doświadczenia pionowego pojednania. To pojednanie jest dokonywane przez Chrystusa, który został inkarnowany, by „pojednać obydwóch z Bogiem w jednym ciele przez krzyż” (Ef 2,16). Tak więc Kościół - miejsce, w którym zawierany jest pokój między Żydami i poganami - nie jest zbudowany na odrzuceniu prawa Bożego, gdyż prawo to jest prawem Bożej miłości i łaski (J 14,15; Rz 13,8-10).

Gdyby Bóg zamierzał pojednać ludzkość ze sobą przez uchylenie swojego prawa, krew Jezusa i krzyż nie byłyby potrzebne. Cały plan zbawienia byłby zbędny. Ale Bóg pojednał Żydów i pogan ze sobą powołując ich do siebie i zbawiając ich tak samo w Chrystusie i przez Ducha (Ef 2,16.18).

Część III: Zastosowanie

1. Po upływie tysięcy lat relacje między Żydami i poganami przestały mieć żywotne znaczenie dla większości chrześcijańskich społeczności. Najprawdopodobniej twój zbor składa się niemal wyłącznie z pogan, którzy na co dzień nawet nie myślą o Żydach. Jednak podobnie jak Żydzi, my, chrześcijanie, możemy wznosić wokół nas mury podziałów odgradzając różne grupy ludzi od ludu Bożego. Mury te stoją na drodze do przyjęcia ewangelii przez naszych bliźnich. Poproś uczestników lekcji, by zastanowili się, czy wnoszą takie mury wokół siebie i swojego zboru. Jak tego rodzaju mury mogą zostać obalone przez Chrystusa i w Chrystusie?

2. Niektórzy mogą interpretować zburzenie muru między Żydami i poganami jako zatarcie wszelkich różnic między Kościołem a światem, tak iż standardy świata zostaną przyjęte w Kościele. Dlaczego taka postawa jest niebiblijna i dlaczego szkodzi głoszeniu ewangelii wszystkim ludziom? Dlaczego powołanie do wywyższania Bożej świętości i usunięcia z Kościoła grzechu i grzesznego stylu życia jest realne i właściwe? Omówcie tę kwestię.

3. Niektórzy chrześcijanie mogą sądzić, że mur podziału między Żydami i poganami został wzniesiony przez samego Boga, kiedy Pan polecił Izraelitom odseparować się od pogan. Przecież sam Jezus przedstawił Boga jako Tego, który otoczył Izraelitów „murem” (Mt 21,33). Ponadto Bóg stanowczo zakazał Izraelitom poślubić ludzi z innych narodów (zob. np. Pwt 7,1-6). Także Paweł ostrzegał wierzących przed małżeństwami z niewierzącymi (2 Kor 6,14). Większość współczesnego społeczeństwa wydaje się posiadać bardziej liberalne i niedyskryminujące podejście do małżeństw między ludźmi o odmiennych poglądach religijnych. Zważywszy te spostrzeżenia, jak uczestnicy lekcji wyjaśnią stwierdzenie Pawła, iż Jezus Chrystus zburzył mur dzielący Żydów od pogan, skoro *Biblia* wydaje się wskazywać, że Bóg otoczył Izraelitów murem?